

Avdelning syd
Christina Olsson
christina.olsson@ivo.se

Uppföljning av hur anmälningar av självmord har påverkats sedan anmälningsskyldigheten upphörde den 1 september 2017

Bakgrund

Före den 1 september 2017 var det obligatoriskt för vårdgivare att anmäla till IVO om en patient begick självmord inom fyra veckor efter senaste vårdkontakt. Detta obligat reglerades i 4 kap. 2 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2005:28) om anmälningsskyldighet enligt lex Maria. Föreskrifterna upphörde att gälla i sin helhet den 1 september 2017 och obligatet försvann därmed.

Efter 1 september 2017 omfattas självmord enbart av bestämmelserna i 3 kap. 3, 5 §§ patientsäkerhetslagen (2010: 659), PSL. Där föreskrivs det att vårdgivaren ska utreda och anmäla allvarliga händelser i vården som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada (tidigare lex Maria)^[1].

Antalet anmälningar som gäller självmord har legat på en relativt konstant nivå under åren 2014-2017. I och med att anmälningsskyldigheten för självmord har upphört har IVO beslutat att under jämförbara tidsperioder följa samtliga inkomna anmälningar som rör självmord.

^[1] Anmäl Vårdskada –
<https://www.ivo.se/anmala-och-rapportera/anmala-och-rapportera-som-yrkesverksam/anmal-vardskada---lex-maria/>

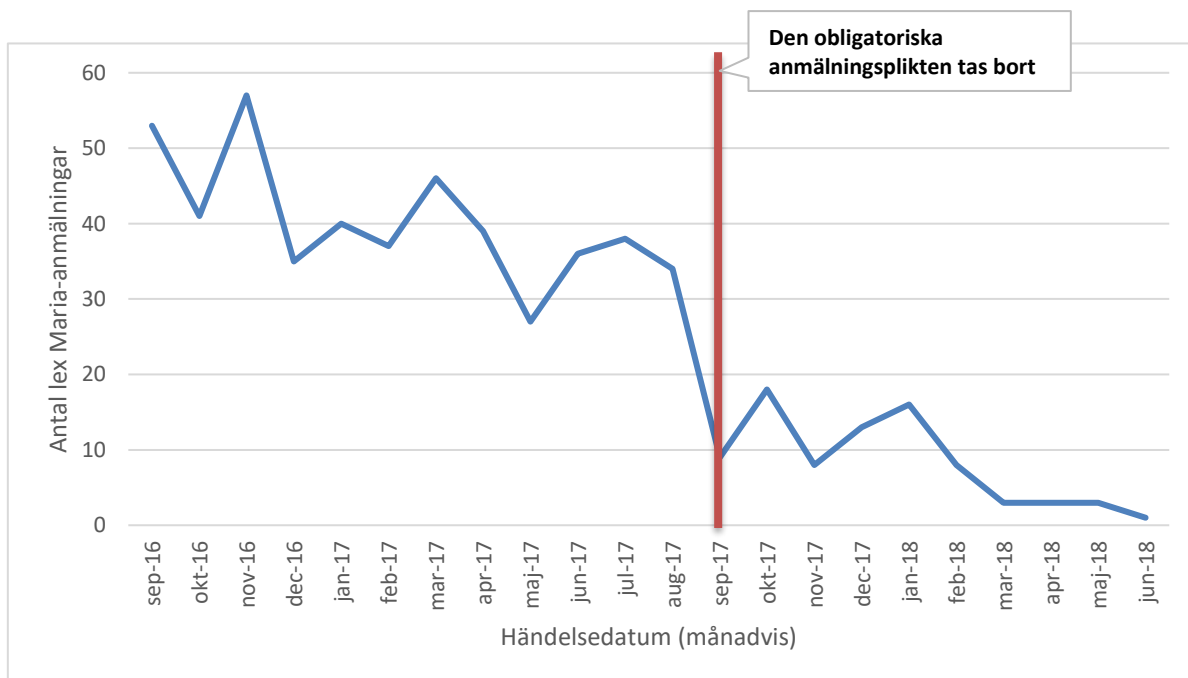
Resultat

IVO har jämfört antalet inkomna ärenden som rör självmord som inträffat under två perioder (1 september 2016-30 juni 2017 respektive 1 september 2017- 30 juni 2018), dvs. före respektive efter det att anmälningsplikten togs bort.

IVO kan identifiera en betydande minskning av antalet inkomna anmälningar av självmord efter 1 september 2017. IVO kommer därför att fortsätta följa antalet inkomna lex Maria-anmälningar om allvarlig vårdskada som rör självmord.

Diagram 1, antal lex Maria-anmälningar.

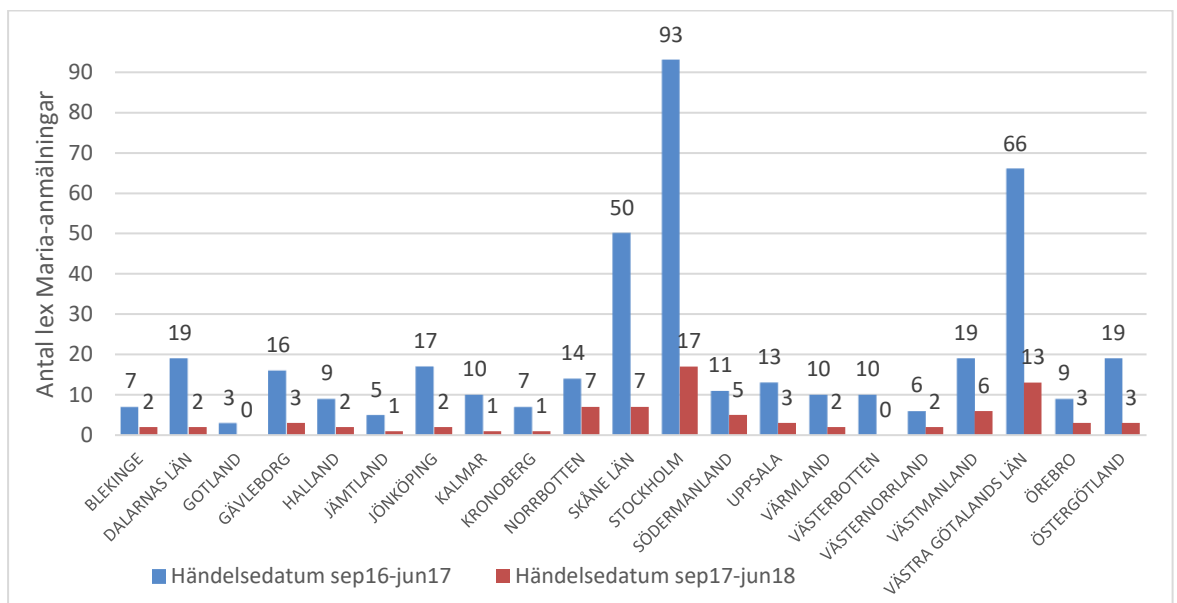
Diagrammet nedan visar på en betydande skillnad i antalet anmälda vårdskador och risk för allvarlig vårdskada (lex Maria-anmälningar) vid självmord, före och efter att anmälningsplikten togs bort. Antalet anmälningar är uppdelade på i vilken månad självmordet har inträffat.

Antal lex Maria-anmälningar som gäller självmord med händelsedatum från september 2016 till och med juni 2018.

Diagram 2, fördelning per län.

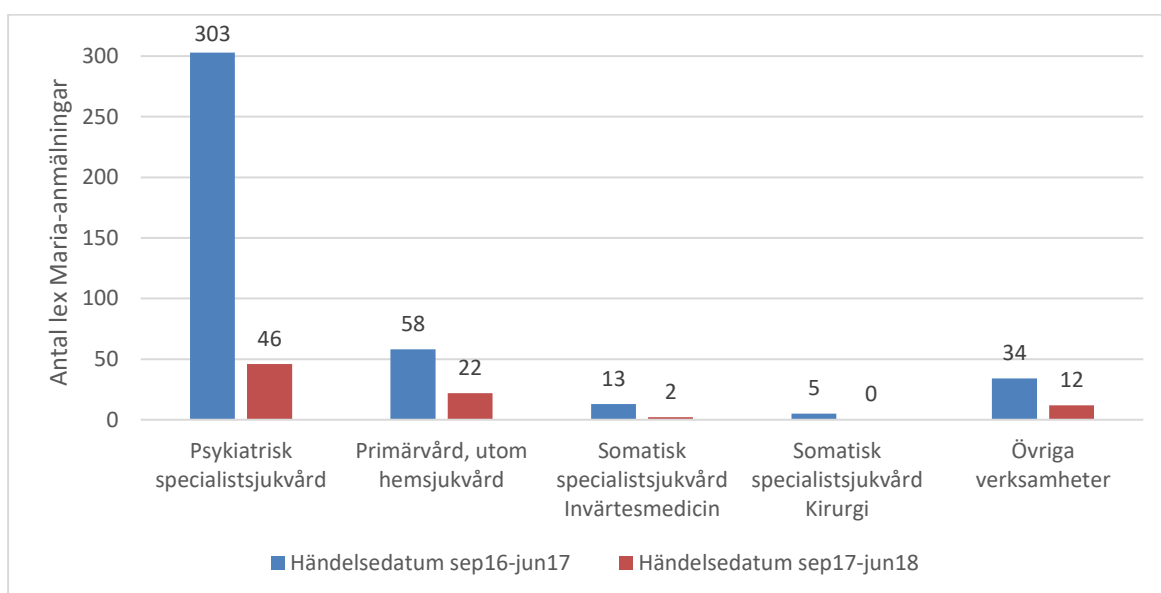
För att kunna konstatera om minskningen av antalet anmälda vårdskador och risk för allvarlig vårdskada (lex Maria-anmälningar) vid självmord skett i hela Sverige har siffrorna också sammanställts per län. I samtliga län kan IVO notera att antalet inkomna anmälningar har gått ned efter att anmälningsplikten togs bort.

Antal lex Maria-anmälningar gällande självmord per län för händelsedatumen september 2016 - juni 2017 respektive september 2017 - juni 2018.

Diagram 3, olika verksamhetsområden.

Diagrammet visar antalet anmälda vårdskador och risk för allvarlig vårdskada (lex Maria-anmälningar) vid självmord, fördelat på olika verksamhetsområden. Kategorin ”Övrigt” är en sammanslagning av verksamhetsområden som har gjort fem eller färre anmälningar under granskningsperioden.

Antal lex Maria-anmälningar gällande självmord per verksamhetsområde för händelsedatumen september 2016 - juni 2017 respektive september 2017 - juni 2018.